

Brüsszelben is offshore-ra ló a Fidesz

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők novemberi munkájáról

Eseménydús hónapot zártak a Lisszaboni Szerződés életbe lépése előtti utolsó hónapban a magyar EP-képviselők. A magyar belpolitikában használt fideszes retorikához illeszkedő pénzügyi szabályozási javaslatokkal állt elő Győri Enikő az Európai Parlamentben, aki többek között az offshore cégek elleni kemény fellépést szorgalmazta. Eközben két új rapportóri megbízatás is megtalálta az egyre inkább a visszaélések vizsgálatára szakosodó Deutscho.

Míg az elmúlt hónapokban az jellemezte a szocialistákat, hogy aránylag kevészer szólaltak fel az Európai Parlament plenáris ülésén, addig novemberben a négy MSZP-s képviselő összesen huszonnégy alkalommal beszélt a többi képviselő előtt Strasbourgban és Brüsszelben. Az MSZP és a Fidesz delegációja között a legnagyobb szópárbaj Andor László közgazdász uniós biztosi jelölése körül alakult ki.

Ugyanakkor a politikai sors fintora, hogy novemberben a szocialista Tabajdi Csaba és a jobbkos Morvai Krisztina is ugyanazon jelentés módosításán dolgozott. Mindkét képviselő a mezőgazdasági termékek minőségpolitikájával kapcsolatos jelentéshez adott be több módosító indítványt.

Mindegyik magyar párt delegációja teljes egyetértésben támadta a szlovákiai nyelvtörvényt, amelyet a plenáris vitát kezdeményező Fidesz komoly sikerként értékelt. A vita során Bokros Lajos igen jelentős médiafigyelmet ért el szlovák nyelvű plenáris felszólalásával, amelyben érthetetlennek nevezte, hogy a nyelvtörvény aránytalanul korlátozza a magyar kisebbségek nyelvhasználatát.

A jobbkos Balczó Zoltán a Google könyvdigitalizálási monopóliuma és az USA klímapolitikája ellen szólalt fel élesen, míg Oroszországgal kapcsolatban egy kiegyensúlyozottabb EU-orosz kapcsolatok iránti igényét fogalmazta meg.

A magyar EP-képviselők politikai munkája

Eseménydús hónapot zártak a Lisszaboni Szerződés életbe lépése előtti utolsó hónapban a magyar EP-képviselők. A legnagyobb szópárbaj Andor László közgazdász uniós biztosi jelölése körül alakult ki. A Fidesz EP-képviselőcsoportja néhány napos kivárás után azzal indokolta Andor jelölésének ellenzését, hogy az EBRD igazgatóságának tagja “nem rendelkezik sem közigazgatási, sem politikai, sem európai uniós tapasztalattal”. A témában gyakran szereplő delegációvezető, Szájer József ezen felül elsősorban az előzetes egyeztetés hiányát rótt fel az Andort támogató Bajnai-kabinetnek. Második hullámban Szájer a biztosi portfóliók kihirdetése után támadta a magyar biztosi jelöltet, súlytalannak nevezve az Andornak szánt foglalkoztatási és szociális tárcát.

Az MSZP EP-képviselői részéről Tabajdi Csaba és Göncz Kinga is többször megvédte Andort, a delegációvezető Tabajdi emellett erőteljesen bírálta is a Fidesz “elvakult és kizárólag pártpolitikai érdekeket szem előtt tartó magatartását”

Már Andor Lászlóra várhat az a feladat, amelyről Járóka Livia a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság előtt kérdezte a távozó foglalkoztatási és szociális biztost, Vladimir Spidlát. A romák társadalmi befogadását célzó stratégiáról szóló Spidla elismerte, hogy a jelenleginél hatékonyabb eszközökre lesz szükség a valós eredmények felmutatásához, és a következő évek feladatának nevezte egy közösségi roma integrációs akcióterv kidolgozását. Járóka egy másik megszólalásában hazaüzent: generációváltást sürgetett a roma vezetők között.

Szájer a Fidesz legfontosabb novemberi, EU-val kapcsolatos rendezvényén, az „Új Esély Európának – új lehetőségek Magyarországnak” című konferencián tőle szokatlanul euroszeptikus mondattal került be a híradásokba: úgy vélte, “az Európai Unió még nem bizonyított a magyaroknak”. Ugyanezen az eseményen Schmitt Pál üdvözölte a Lisszaboni Szerződés ratifikációjának befejeződését, amellyel elmondása szerint végre pont kerülhet az EU évek óta húzódó intézményi válságára.

A Lisszaboni Szerződés elfogadási módjának megítélése ugyanakkor nem egységes a Fidesz uniós képviselői között. Míg Schmitt Pál vállalható, jó kompromisszumnak tartja az új dokumentumot, addig Surján szerint “elvetek adtunk fel” a Csehországnak az Alapjogi Charta alól adományozott felmentéssel. Surjánéhoz hasonló állásponton van Győri Enikő. A fideszes képviselő a Vaclav Klaus cseh államfő által elért eredményt politikai és erkölcsi szempontból is abszurdnak tartja.

Komoly sikerként kezelte a fideszes delegáció a szlovák nyelvtörvényről kialakult parlamenti vitát. A Gál Kinga és a szlovákiai Bauer Edit kezdeményezésére napirendre került ügyben Leonard Orban, az Unió többnyelvűségért felelős biztos a vártnál határozottabban foglalt állást. A román biztos kijelentette, hogy a tagállamoknak a nemzetközi jog előírásaival összhangban minden rendelkezésre álló jogi eszközt használniuk kell a nemzeti kisebbségek jogainak garantálása érdekében. A jelyelven felszólaló Kósa Ádám párhuzamot vont a siketek és a szlovákiai magyarság helyzete között.

Gál Kinga a szlovákiai mellett a vajdasági és a kárpátaljai kisebbség ügyéért is szót emelt. Az EP plenáris ülésén örömét fejezte ki a délvidéki magyarok utazását megkönnyítő szerb vízummentesség miatt, illetve írásban javasolta, hogy az EU-Ukrajna társulási megállapodásnak mindenképpen legyen része egy a kisebbségi nyelvek oktatását védő passzus.

Míg az elmúlt hónapokban az jellemezte a szocialistákat, hogy aránylag kevésszer szólaltak fel az Európai Parlament plenáris ülésén, és inkább a szakbizottságokban, illetve a jogszabály-módosítás terén voltak igen aktívak, addig novemberben fordult a kocka. A négy MSZP-s képviselő összesen 24 alkalommal beszélt a többi képviselő előtt Strasbourgban és Brüsszelben. Tabajdi Csaba nyolc felszólalásának felét a szlovák nyelvtörvény elleni harcnak

szentelte, míg a többi beszédében is főleg a kisebbségek jogaiért küzdött. A volt külügyminiszter fő felszólalási témája pedig továbbra is a Nyugat-Balkán integrációja volt – ezen belül is a vízummentesség és a koszovói menekültek hazatérése.

Egy szerencsétlen bakijával Herczog Edit nagyobb nyilvánosságra tett szert novemberben, mint összes képviselőtársa együttvéve. A Nigel Farage angol euroszeptikus képviselőnek adott, „how red is his popó” címen elhíresült válasza mellett Herczog azonban komolyabb ügyeket is képviselt: alelnöke lett az európai uniós körökben ipari érdekeket szolgáló lobbicsoportként ismert, de valójában az unión belüli egységes piac korlátainak lebontásáért küzdő Kenguru Csoportnak, illetve ismételten felhívta a figyelmet a német és osztrák munkaerőpiaci korlátozásokra.

Herczog képviselőtársa, Gurmai Zita novemberben is fő témájára, a női esélyegyenlőségre fókuszált. Emellett Gurmai lett az EP Alkotmányügyi Szakbizottságának esélyegyenlőségi koordinátora, illetve egy ismert brüsszeli baloldali agytrösztnek, az Európai Progresszív Tanulmányok Alapítványának az alelnöke.

A három jobbikos képviselő közül Morvai Krisztina a plenáris és szakbizottsági üléseken továbbra is főleg a 2006. október 23-i eseményekről ejtett szót. Morvai képviselőtársa, Balczó Zoltán pedig a szlovák nyelvtörvény, a Google könyvdigitalizálási monopóliuma és az USA klímapolitikája ellen szólalt fel élesen, míg Oroszországgal kapcsolatban egy kiegyensúlyozottabb EU-orosz kapcsolatok iránti igényét fogalmazta meg.

Bokros Lajos, akit az MDF elnöksége a párt miniszterelnök-jelöltjének választott meg, jelentős médiafigyelmet ért el szlovák nyelvű plenáris felszólalásával. A szlovák nyelvtörvényről szóló vita napirendre tűzését a képviselőcsoportjában kilobbizó Bokros beszédében érthetetlennek nevezte, hogy a nyelvtörvény aránytalanul korlátozza a magyar kisebbségek nyelvhasználatát. Bokros Lajos ezen kívül felszólalt a brüsszeli mini plenáris ülésen a Lisszaboni Szerződés életbelépése miatt szükségessé váló úgynevezett átmeneti költségvetési irányelvekkel kapcsolatban, illetve több más szakpolitikai kérdésben a Költségvetési Szakbizottságában.

A magyar EP-képviselők szakmai munkája

A magyar belpolitikában használt retorikával összhangban lévő pénzügyi szabályozási javaslatokkal állt elő Győri Enikő. Az adóelkerülés elleni hatékonyabb fellépést megcélzó jelentés árnyékrapportőre kilenc módosító indítványával többek között az offshore cégek elleni kemény fellépést szorgalmazta. Győri javasolta, hogy nyilvános regiszttert vezessenek be minden tagállamban azokról a magánszemélyekről és vállalatokról, akik offshore számlát nyitottak, vagy offshore cégekben tulajdonolnak. A Fidesz pénzügyi szakpolitikusa továbbá arra kötelezné a bankokat, hogy jelentsenek az adóhatóságnál minden offshore-ral kapcsolatos tranzakciót.

Az EP költségvetésének parlamenti felelőse, Surján László november során kemény tárgyalásokkal véglegesíteni tudta a 2010-es büdzsé részleteit. Az EP végül az eredeti irányszámoknál 2-3 milliárd euróval nagyobb kifizetéseket tudott kiharcolni a Tanácstól a jövő évi költségvetésbe. Surján emellett az uniós pénzek hazai felhasználását összegezte: jelentése szerint 2007 és 2009 között Magyarország a lehetséges összegnek csak 28%-át hívta le, ami a tíz volt szocialista tagország közül a hetedik helyre elegendő. A kohéziós források felhasználása ügyében Deutsch Tamás azt hangsúlyozta, hogy szükséges megjelölni, kik, mikor, hol és milyen mulasztást követtek el. Két új rapportóri megbízatás is megtalálta az egyre inkább a visszaélések vizsgálatára szakosodó Deutscht: mindkét téma a pénzügyi csalásokkal szembeni közösségi szintű fellépésről szól.

Kósa Ádám és Öry Csaba foglalkoztatáspolitikai ügyekben voltak különösen aktívak. Mindkét politikus arra hívta fel a figyelmet, hogy a munkavállalók védelmét elsősorban nemzeti szinten, a szociális háló erősítésével lehet megszervezni. Kósa Ádám a hazai politikusoknak is üzent: a 2011-es népszámlálás kapcsán, Sólyom László köztársasági elnökkel egyetértésben, a fogyasztóügyi adatok gyűjtése mellett állt ki.

Öry hangsúlyozta, hogy az Európai Globalizációs és Alkalmazkodási Alapban évente rendelkezésre álló 500 millió euró jelentős részét még nem használták fel és kicsit jobb odafigyeléssel ezen forrásokból Magyarország is sokat profitálhatna. A Fidesz foglalkoztatásügyi szakpolitikusa novemberben továbbá a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által frissített egyezmények ratifikációjáról szóló állásfoglalási indítvány néppárti koordinátora volt.

A koppenhágai klímacsúcsra Áder János és Gyürk András fogalmaztak meg konkrét javaslatokat. Hangsúlyozva, hogy Magyarország jócskán túlteljesítette kiotói vállalását és károsanyag kibocsátását 23%-kal csökkentette, Áder azt kérte, hogy Magyarország és a hozzá hasonló cipőben járó országok 2012 után is értékesíthessék szén-dioxid kvótájukat. Gyürk fontosnak tartotta, hogy a koppenhágai napirenden szorítsanak helyet az energiahatékonyság kérdésének, különös tekintettel a lakóépületek modernizálására.

Gyürk András állást foglalt saját bejáratott témájában, az EU-orosz energiapolitikai kapcsolatok kérdésében is. Gyürk azt javasolta, hogy az EU és Oroszország között megkötendő új együttműködési megállapodás tartalmazzon energiapolitikai rendelkezéseket, többek között azt megcélozva, hogy az orosz fél is megnyissa piacát a külföldi befektetők előtt.

A novemberben kevesebbet szereplő Glattfelder Béla az európai húsimportról folytatott parlamenti vitában szólalt fel és követelte, hogy azonos feltételek vonatkozzanak az EU-n belül és az azon kívül elkészített húsipari termékekre is. A külpolitikai ügyekben hagyományosan aktív Schöpflin György az Unió további bővítésével kapcsolatban leszögezte, hogy az EU kész befogadni a Nyugat-Balkán országait és Törökországot is, a csatlakozás

azonban nem kényszer, és ezért a jelentkezőknek komoly követelményeknek kell megfelelniük.

A politikai sors fintora, hogy novemberben a szocialista Tabajdi Csaba és a jobbikos Morvai Krisztina is ugyanazon jelentés módosításán dolgozott. Mindkét képviselő a mezőgazdasági termékek minőségpolitikájával kapcsolatos jelentéshez adott be több módosító indítványt.

Továbbra is kevésbé volt aktív novemberben a fideszes Hankiss Ágnes, aki egyedül a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület „Új Államalapítás” című konferenciáján tűnt fel, illetve a jobbikos Szegedi Csanád, az EP legfiatalabb férfi képviselője, akinek ebben a hónapban sem plenáris felszólalása, sem hivatalosan dokumentált jogszabály-alkotási munkája nem volt.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői